

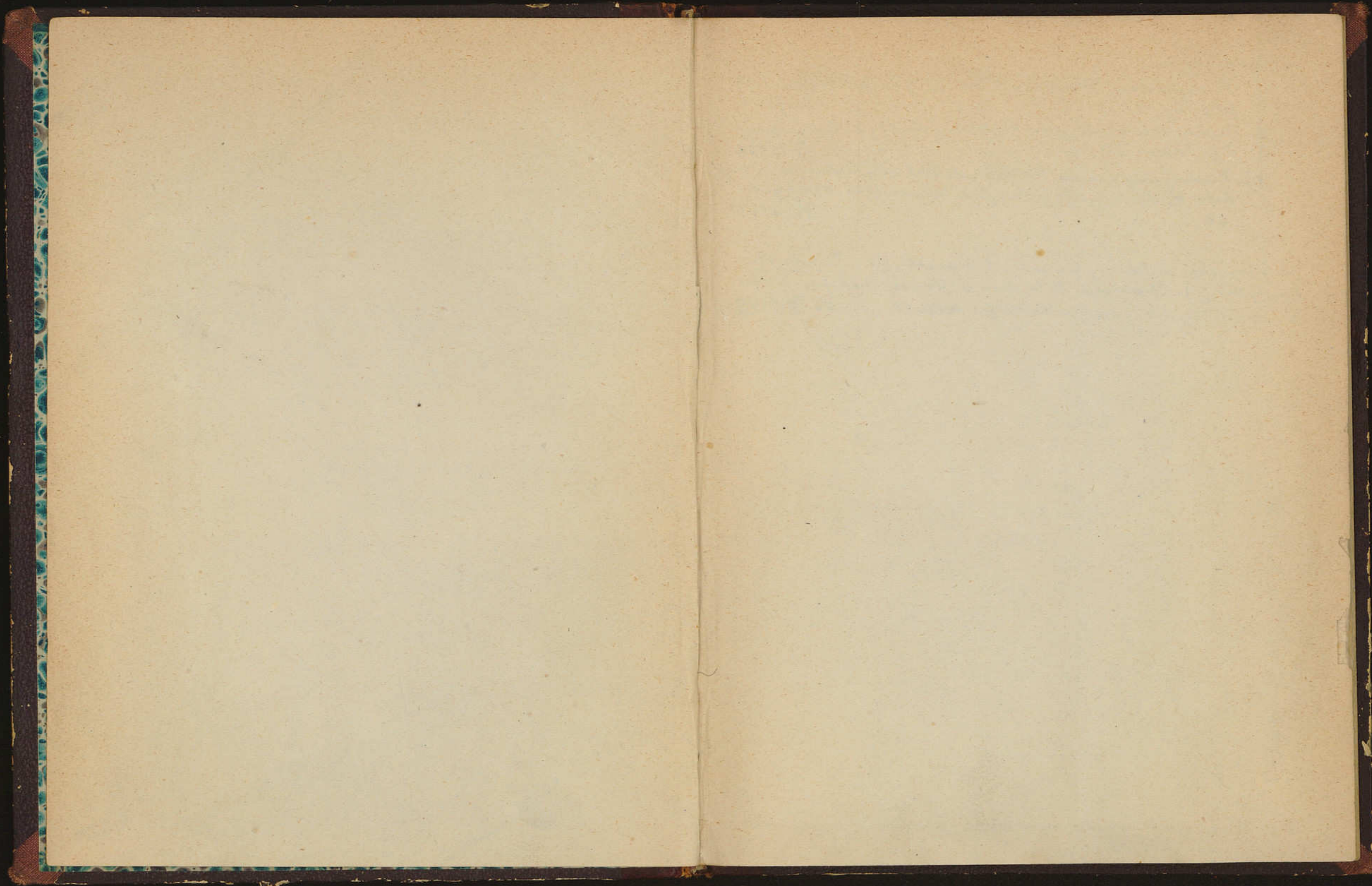
K
7633
ex. 1

2536 c

STADSBIBLIOTHEEK ANTWERPEN



03 08 0039548 2



- Herdrukt in:

- a) Chronyke van Antwerpen (Hid., J. G. C. de Roveroy. 1775.
fol.), blz. 18-37. K. 7604.
- b) Almanach voor't jaer Ons Heere J. C. 1777. Antwerpen,
P. J. Parys. 12°. C. 19822.
- d) Beschrijving van de Kathedrale Kerk van Antwerpen ... nittig.
door H. Vfeiswijvel] (Antw., L. de Caumer. 1906. 8°), blz. 5-
26. K. 28630.

- Voor een vertaling ervan in't Franssch, zie: Bouvaert
(J. B., dit G.). Chronique de la tour d'Anvers... trad. par l'abbé
Boutert. Anvers, van Os - de Wolf. 1886. 8°. K. Pfl. 913(37,13).

BESCHRYVINGE
VAN DEN
TOREN
VAN DE
CATHEDRALE
KERKE
BINNEN
ANTWERPEN

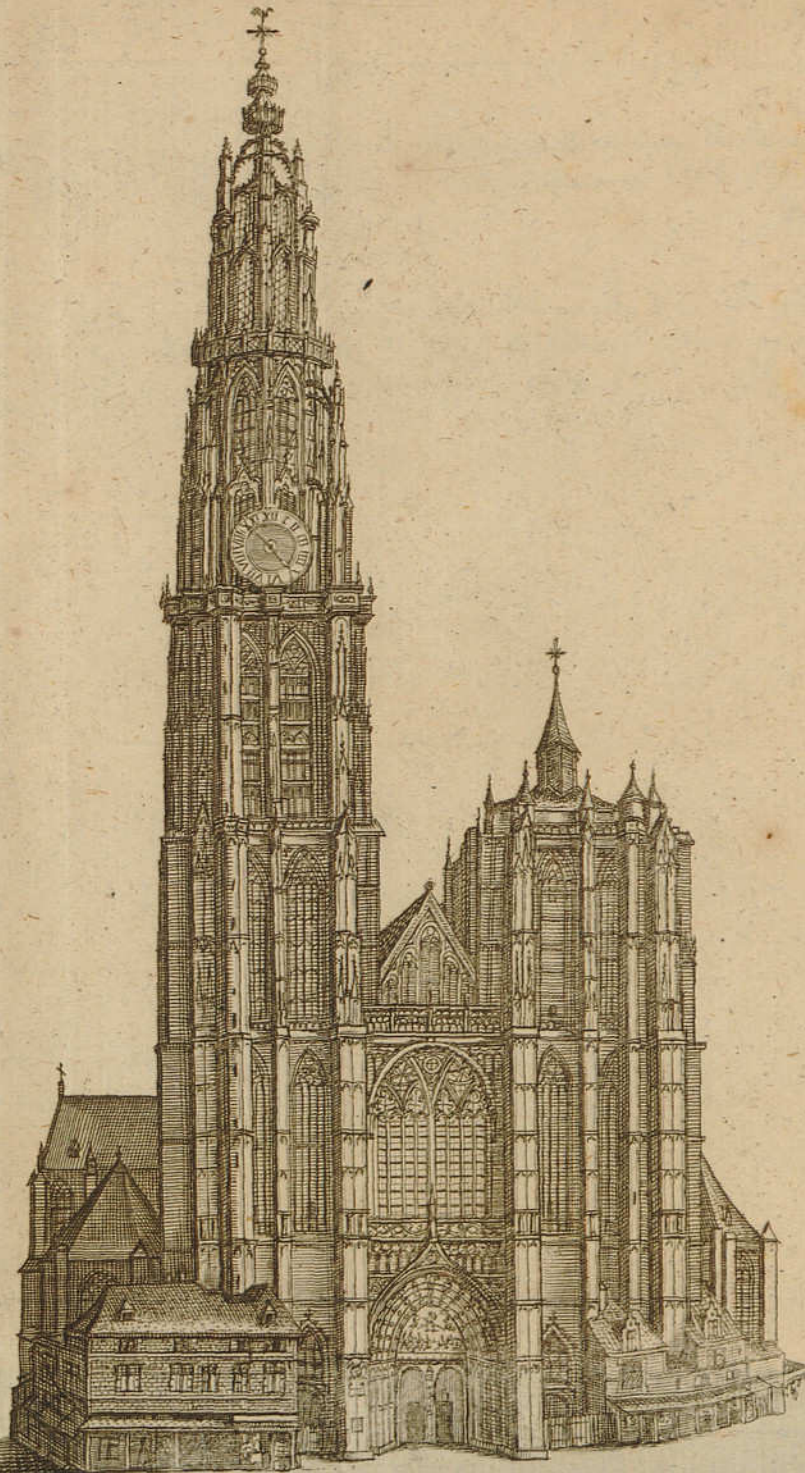
VAN DAT HY GESTICHT IS, TOT IN DIT
TEGENWOORDICH IAER.

In Rijm gestelt door B. G. B. Souverin



T'ANTWERPEN,
by JOANNES PAULUS ROBYNS, woonende in de
Wolstraet in S. JOSEPH. 1723.

MET APPROBATIE.



J. B. Scapellato fecit

J. B.

Dit is de lengde Vanden Antwerpschen torenen West

T O T D E N L E S E R.

*Wy hebben desen tijt
gesien soo wonder dingen
Voor onse Borgery
en ook voor Vremdelingen;
Dat 't meer als noodig is
dat imant dat beschrijft,
Op dat het lank naer ons
nog in de Werelt blijft.*



AEN DEN DRUKKER.

Beminden Vrind is dat het lukt,
Dat dit mijn Digtjen wort gedrukt,
Soo bid ik dat U L. let
Van wi, en hoe het wort geset.
Ik wenste dat de spelling bleef
Geheel gelijk als ik se schreef:
In't schrijven is 't gemakkelijk.
In't lesen is 't ni moejelijk;
In't leeren is't vermakelijk,
Ik sy' bynaer, nootsakelijk!

Ik heb de reden lank en breed
In Rijm gestelt, en s' is gereet:
'T is tweemael hondert regels lank;
Maer nimant sau't my weten dank:
Want als het al geschreven waer,
En reden van gegeven waer,
En veel daerom gelesen waer,
En klaer genoeg bewesen waer,
Dan was er kwalijk Man of Vrou,
Di schrijven sau gelijk ik wau.
Ik sluyte by gebrék van tyt,
Met wensén van prosperityt;
En zijt versekert dat ik blijf
Gelijk ik my hier onder schrijf

Monf.

Al daer het is van noo', Ben Uwen Dienaer G***
Gebied naer daer ik ben bekwaem, Gy kent my wel, ook sonder Naem.

TOI DEN EERW. HEERE
S C H R Y V E R
VAN DIT BOECXKEN.

Hoe sal de snelle Maer Antwerpens Lof verbreyden
Nu haer schoon Pronck-stuck wordt de Wereldt omgevoers
Dat wonderlijck Gebouw, dat kenders 't hert beroert
En menigh keurig oogh t'Antwerpen dèed geleyden
Nu sal uw' Toren verr' en Aerd' en Zee door dringen,
Geen af-gelegenheydt moet missen dit Juweel
Den vroömen Ieveraer geeft ieder wêet en deel
Wanneer sijn Musa heeft aenvêert uw' Lof te singen.
Verselt dèes Musa om naer boven op te steyg'ren
Sy nood uw' aen haer zijd: volght maer met uw' gedachte,
Want geen vermoeytheit wordt de leden aengebracht
Hoe stram oft teer van aerdt de beenen 't klimmen weyg'ren.
Roemt oock Antwerpen op soo lieven Dichters Baeren
Schoon hy-om's Wereldts vlucht veritrock uyt uwen Muer,
Hy blijft aen Scaldis-vloedt uw' Vrindt en Nae-gebuer
Daer hy aen d'Oever sijn gencire tot vèel Jaeren.
Eerweerdigh Heer en Vrindt, dat oock mijn drift magh tuyen
Wat uw' dōorploeght vernuft ons blijde vruchten gēeft
'Tis in uw' prijsbaer Werk dat Antwerps Toren lēeft
Dus eyscht de reden oock uw' Rijmen toe te juygen.
Mocht oock Parnassi-Bron mijn Pen met sap verrijcken
Dat aen uw' Musa wordt soo jonstigh vōor gedint
Ick sou als Dienaer en wel-trou-genegen Vrindt
Uw' eyndeloozen Lof met iever meer doen blijcken
En Croonen 't weerdigh brijn met telgen van Laurieren
Als een bestraeld Apol' den gever van het licht,
Dus tracht mijn wil te doen, indien mijn kranck Gedicht
Mocht nut en wêerdigh zijn uw' Rijn-konst te verrieren.

G. Kerrick.



OPRECHTIGH BESCHRYF VAN DEN
VERMAERTSTEN TOREN T'ANTWERPEN.

WEl hoe, mijn swakke Pen, wat hebby ondernomen?
Zijt gy ook sterk genoeg om tot het eynd' te komen
Van dat verheven Werk, dat tot de wolken strekt?
En vier-mael hondert voet en twee-en-dertig rekt!
Laet ander dat bestaen, di Bau-konst wōorden weten, (a)
En heel dat trots Gebau wel hebben af-gemeten:
'T is boven uwen reyk; stelt maer in dit geval,
Hoe vèel de Trappen zijn en Klokken in getal:
Hoe groot de Wijfers zijn, en diergelijke faken,
Di de Gothixsche Pracht in't minste niet en raken:
Schrijft wat'er is te sien vōor een nieuws-girig oog.
Di noyt en hēeft gewēest van onder tot om-hoog.
Is 't dat 't den Leser lust hier op van my te vragen,
Of ik de maten al heb selver overslagen?
Ik anrwōor' hier op: neen, maer dat de rechte maet
In menigh schoonen Boek hier van beschreven staet.
Is't dat gy 't niet gelooft, gy sult het soo bevinden,
Soo gy het selver mêet; maer hoed' u vōor de winden:
Want als een ider klaegt dat geen en Meulen draeyt,
Als schier geen bladt en roert, dan voelt men hier dat 't waeyt.
Om met een lank verhael geen wōorden te verlisen,
Soo sal mijn Musa hier tot Me-gesel verkisen
'Nen Vrindt van haer humeur, di mede klimmen moet,
Maer selden tussen-sprēekt, om dat sy hem voldoet.

(a) Gemeten door J. T. Roelants Lantmeter.

Sa

Sa kom dan, wêerde Vrindt: al is den inganck duyfter;
 Geen plaets op 't aerfche dal en hêeft'er beter luyfter
 Als desen Toren hêeft op soo 'nen schoonen dag:
 GODT geve dat dit wêer tot avont duren mag.
 Als m'hondert trappen hêeft, of wynig meer getreden,
 En dat men nu begint te voelen sijne leden,
 Dóor klimmen wat vermoest; dan siet men daer iet staen,
 Daer wynig sonder schrik bestaen vóor-by te gaen.
 'Tis aen de linker hant als in den muer gehauwen;
 En menig duyfent Mens di noemt het Duyvels-klauwen:
 En't schijnt soo iet te zijn; want in den harden steen
 Staen dry vier gaten, rondt, en als beroekt, by een.
 Het onbedreve Volk dat pleeg et soo te seggen,
 En dese vremde saek dusdanig uyt te leggen:
 Dat *Satan* hêeft getracht di naelde van Arduyn
 Met sijnen helschen klau te rukken tot in puyn:
 En dat de plaetsen zijn daer sijne nagels stonden
 Di gaten heel versengt: gelijk nog wort bevonden,
 Waer in hy vol van spijt den klau hêeft in-gedrukt;
 Maer dat hem dit bestaen is tot sijn schand mislukt.
 'K heb meer als eens gesien van d'alderviefte Griken,
 Di eenigfins ontstelt de gaten gingen riken:
 En seyden dat hun docht, ook tegen hunnen dank,
 Aldaer 'nen geur te zijn van vuylen swavel-stank.
 Maer hoort, ik heb hier van, 'k en wêet ni waer, gelesen,
 Dat u en menig Mens hier in sal' dinstig wesen:
 Te weten, dat in steen ook stukken yser zijn,
 Di samen zijn met hem getrokken uyt de mijn'.
 En als het by geval in't kappen soo wilt lukken,
 Dat aen den effen kant zijn sulken yser-stukken;
 Di maken in den muer dan elk een bruyne plek,
 Maer di ni riken kan na Solfer ofte Pek.

Als

Als dan di yser-mijn, of soo men dat wilt heeten,
 In vuylen en vochtig wêer met heel den muer gaet sweeten;
 Dan roest het yser uyt, soo dat het gaet te niet:
 Daer van is't gèel en bruyn dat m'aen di gaten siet.
 Den steen di suygt het roest van boven en van onder;
 Soo moet di vuyle verf aen nimant schijnen wonder:
 En daer 't eerst effen was, en alle gaten vol,
 Is't Yser meest vertèert, en vele gaten hol.
 Vraegt gy, hoe dat den steen na solfer dan kan stinken?
 Om dat dat niet kan zijn van yser-mael te drinken?
 'T en is maer ingebelt: of riekt men swavel-brant;
 Dat is'er aengedaen dóor eenig Mensen handt.
 De Wachters dagelijx, als sy na boven trekken,
 Zijn meesten-deel versien van pijp en solfer-stekken:
 Dies-volgens tot bedrog, gelijk ik seker mijn',
 Sal menig solfer-vlam daer aen gesteken zijn.
 Maer mits, om vèel te sien, wy langen tijt behoeven,
 Men mag op eene plaets soo lang ni meer vertoeven:
 Sa laet dan hooger gaen. Si daer is d'eerste deur;
 Di geenen Sleutel hêeft, di blijft'er seker veur.
 Daer is ni raers te sien, als 't gat waer langs de Klokken
 Zijn boven, een voor een, met groot geweld getrokken,
 Men siet ook naer het Zuyd' een konstlig Yser-werk,
 Waer dóor men d'ure kent beneden in de Kerk.
 Sa lustig, ga maer op tot aen de derde Kamer,
 Di vóor geswinde Li' voor-seker is bekwamer,
 Als voor 'nen ouden Mens, di dikwils met verdriet
 Aldaer sijn naeste bloet in Tauters hangen siet.
 Dat hier nog Vollek was, wy souden moeten deelen;
 Want die den eersten komt di kiest de beste seelen,
 En vlecht'er twee te gaer, en maekt'er Tauters van,
 Waer mé men sestig voet en voordor vliegen kan.

Maer

Maer 'k heb'et nooyt gedaen, of vond de maeg ontfteken;
 'K wird bleek en heel ontfelt, ja koste schier ni spreken:
 Niet dat ik was benaut of vreesde vòor den val;
 Maer 't hert wird my ontroert meer als ik seggen sal,
 Ik hebbe menigmael hier jonkhyt vinden tiren;
 Ja sag'er somtijts twee tot aen de balken swiren,
 Soo wel een teere Meyt als eenen rauwen Kwant:
 Maer seg', dat my dat spel in 't minste niet en hant.
 Maer al dat Tauter-werck en is hier niet gehangen
 Om daer en lijf en ziel uyt kortswijl in te prangen;
 Want als men luyen moet, dan wordet al ontfalt,
 Om dat dat grof getau is aen de Klokken vast.
 Somwylen seltien Mans di komen op-geloopen,
 En gaen met groote vlijt de seelen al ontknoopen;
 En trekken met geweld, maer met gesetten schok;
 Soo lanck als 't noodig is, de grootste Zegen-klok.
 Dat is hier al genoeg, sa klok maer, wêer al hooger:
 Ik wêet wel dat de kèel hoe langer word hoe drooger;
 Wy zijn nog niet aen d'helft; ik bid u, blijft ni staen:
 Soo wy op 't hoogste zijn, soo moet'er 't Flesken aen.
 Ik mynde sekerlijck dat gy kost rasser stappen:
 My dunkt dat gy vertoeft met 't tellen van de trappen;
 Sy zijn vòor ons getelt. 'K seg datse, soo ik myn,
 Ses-hondert en daer by nog twee-en-twintig zijn.
 Is't dat gy nu al klaegt dat 't hooft begint te draeyen;
 Wat sult gy hooger doen, daer sal 't wel anders waeyen:
 Wel is dat traeg gegaen! sa kom, kom, laet my veur.
 Ik heb den Sleutel hier om t'openen di deur.
 Dit is 'nen smallen trap, di doet ons wat vertragen:
 Hier langs zijn sekerlijck geen Klokken op-gedragen.
 Hier is het Klokke-spel, waer op somtijts 'nen Man
Feli d'Espanse spēelt: 't is al wat m'hooren kan.

Hy

Hy spēelt de Litani vòor d'Ons *Li' Vrouwe* Feesten,
 Dat seer gestichtig gaet ook vòor devote geesten:
 De Boeren op de Mert gelooven vòor gewis,
 Om dat hy Vrijdags spēelt, dat 't altijt Kermis is.
 Dat is de groote Klok, daer seltien Mans aen sweeten,
 Di, als sy is gedoopt *Carolus* is geheeten:
 En eer sy wirt gelicht een wynig van den gront,
 Als sy was op-getilt, trok seltien-duysent pont.
 'T was, als sy is gedoopt, 't Jaer vijftien-hondert seven:
 Mêet met een koor' den rant, di sal de lengde geven
 Van vier-en-twintig voet: acht voeten, wynig min,
 Soo gy een tauken rekt van onder binnen in.
 Men telt tot seltig hier soo groot' als klijne Klokken,
 Maer di niet altemael met seelen zijn getrokken;
 Alleen maer vijf of ses te samen klyn en groot,
 Di hangen op den swier, en luyen over doot,
 Op menig Jaer-gety, en ook begraefenissen:
 Daer zijn-der andere di luyen vòor de Missen;
 Is't Ons *Li' Vrouwen*-dag, soo wort de di gehoort,
 En dese dagelijx vòor 't sluyten van de Poort.
 Maer di en altemael di hier sijn op-gehangen,
 Zijn in het Klokke-spel; en daer toe zijn met prangen
 Di groote Klepels vast: neemt maer *Carolus* uyt;
 Want of sy somtijts bomt, sy word nog meer geluyt.
 Di lust hêeft op de straet, di kan ook sonder singen,
 Wanneer den Byaert spēelt, gaen dansen ende springen:
 Men segt dat al 't metael soo wel is op de maet,
 Dat di de *Vois* maer wêet, de wòorden schier verstaet.
 Dat is de *Vesper*-Klok, di hangt daer hoog verheven;
 Maer my is niet bekend wat naem haer is gegeven,
 De tweede heet *Mari*, dês *Thoom*, de vierde *Phlip*:
 Hoort eens wat groven bom van eenen ynger-knip.

B

Sa

Sa kom, wy gaen hier uyt, dat sien heeft niet verdrotten,
 De deur moet weder toe; want alles dint gesloten:
 Sa gaet my vlijtig vóór, en klimt met rasser stap,
 Tot dat gy vind een deur di af-sluyt desen trap.
 Daer is de deur al reeds, di kan ik ook ontsluyten.
 Dat is hier fraey om sien, hier komen wy nu buyten.
 Tot hier toe heeft gewêest *Albertus* met sijn Bruyt, (4)
 En sag van deës Balcon tot buyten Brabant uyt.
 Wat dunkt u van dat stuk? dat is den eersten Wijser,
 Di heel van Koper is, al dunk'et u maer Yser:
 Daer is nog eenen soo di naer den Oosten staet,
 En toont tot op de Vest hoe dat den hamer slaet.
 Is't dat gy selver wilt het meten ondernemen,
 Soo moet gy eerst een koor' van dertig voeten nemen:
 En di met stok of tau de groote ronde doet,
 Sal vinden, soo ik gis', ses min als hondert voet.
 Siet eens wat grootsen Bau: si, dat zijn Pyramiden,
 Di toonen hun soo klyn aen d'onder-gaende Liden:
 En siet de Mensen eens; als Poppen in den schijn,
 'T schijnt dat de grootste Li' maer Poetsjonellen zijn.
 Kom hier is nog wat oudts: daer binnen in di Lozi
 Daer staet dat Pronk-juweel, de groote Stadts Horlozi;
 Waer van de kas alleen, van dat sy is begoft
 Tot dat-se wirt voltooyt, milljoenen heeft gekoft.
 My dunkt g'en vat het niet: ik myn' den heelen **TOREN**.
 Vervringt de Sleutel niet: gy doet u moejt verloren:
 Men konnen daer niet in; maer g'hoort den slinger slag,
 Waer door den Wijser toont al d'uren van den dag.
 Dat dit gesloten is, is vóór mal-dadig' handen,
 Di somtijts zijn bestiert van dertele verstanden:
 En di hier kwaet wau doen, ook sonder groot geweld,
 Di vint op korten tijt schier heel de Stadt ontsfelt.

De

(2) 1599. in December.

De Poorten gaen niet toe gelijk het is bevolen;
 De Knechten niet te werk, de Kinders niet ter Scholen:
 Den Gods-Dinst niet gedaen op sijnen rechten tijdt,
 En sulke dingen meer om een broot-dronkentheyt.
 Nu desen trap wêér op tot aen de looye Kamer:
 Daer sult gy Klokken sien, op idet eenen hamer,
 En op de klynste, twee; di samen houden slag,
 Eer dat di groote Klok slaet d'ure van den dag.
 De Vaut di onder is, di heeft genoeg te dragen;
 Want 't is hier al van Loot, of 't is met Loot beslagen:
 Hier dôor is 't haut bewaert voor 't rotten met'er tijt,
 En leeger 't Ure-werk bevrijt van nattighyt.
 Dat's hier een Gaeldery, daer wel een Kerr' sau keeren;
 En siet daer eens om hoog, een niwe soort van Leeren,
 Twee sporten, eenen boom: 't is al geoliverft,
 Mits anders 't hertsten haut op korten tijt bederft.
 Kom hier wat hooger op, daer sijdy als verwildert
 Den Koper-draet dôor een: al d'hamers zijn geschildert,
 En soo van roest bevrijt. Een Klok is anders sterk,
 Eer dat di stof verteirt, s' heeft twintig Fewen werk.
 Daer in dat Kâsemat wort 's nachts de Wacht gehauwen,
 Op wiens goede sorg de Stadt sig mag betrouwen:
 En sien sy ivers brant, ty steken Fakkels uyt,
 En op den oogen-blik word met di Klok geluyt.
 Terstont aen 't brandend' Huys vernêemt hoopen Mensen,
 Ja meesten-deel al meer als imant wel sau wenschen;
 Het gaet'er over-hoop in di gesteltenis:
 Want menig schellem vift daer troebel water is.
 Di loode buylen zijn om 't water af te sakken,
 Dat na beneden loopt in groote loode bakken:
 Daer word het lank bewaert, daer is het by der handt,
 Wanneer de *Cathedrael* of wel den **TOREN** brandt.

B 2

Maer

Maer als het soo gebeurt dat 't water komt t'ontbreken;
('T droogt uyt, of met'er tijt de bakken kunnen leken)

En als'er uyt de locht geen ander neder-daelt,

Dan word met di Katrol vers water op-gehaelt,

Den vóór-slag di begint. . . . wat dunkt u van dat Voosken ?

Gaet dat gelijk de Mey, of is't de wijs van d' Joosken ?

Vriendin, wat grof geraes, ik ben der van verdooft :

Dat maekt al meer getier als ik had ooyt gelooft.

Hier is den lesten trap in't midden van den TOREN,

Den tweeden is na't Oost, den eersten staet van voren.

Van hier met volle lust siet d'oog van alle kant

Soo wel na Zeelant toe, als diep in Vlaender-lant.

Eer Kyser CAREL trok uyt dese Nederlanden (a)

Hêeft hy dêes plaets vereert, en selver met sijn handen

Dit yser vast-gevat, en tot in't sop gegaen,

En op den lesten tré dit kort Vermaen gedaen :

Konst-rijke, live Stadt, van duysent wyverkoren !

In al dat ik besit is soo niet eenen TOREN :

Die binnen STRASBORG is, en is soo konstig niet,

Schoon hy ontrent soo hoog, of wynig hooger schiet. (b)

Daer sau EUROPA dóór al meer zyn van gesproken,

Waer't dat dit Konst-juweel stont met een Kas beloken ;

En dat van alle kant de toegeloope Lien

Maer eenen keer op't Jaer den TOREN kosten sien.

En had ik geene vrees te maken groote schulden,

Of was het in myn macht, ik liet hem heel vergulden ;

En't sau nog wynig zyn, en't Gout te slechte stof,

De Konst verdient al meer, en cyst nog meerder lof.

ANTWERPEN, wa'er komt, wilt dit Juweel bewaren,

Wiens bawden hêeft geduert vier min als hondert Jaren: (c)

Laet vallen al dat wilt, en acht het vóór geen kwaet ;

De Stadt sal zyn vermaert soo lank den TOREN staet.

Hier

(a) Anno 1545. (b) 574. Strasborgse voeten is, 461. Antwerpse voeten.

(c) Van, 1422, tot, 1518.

Hier stont sijn *Majesteit*, hier zyn wy ook gekomen,

Na dat ons stijle reys het hoogsten heeft bekomen :

Die't vier-en-veertig voet nog hooger lust te gaen,

Di klafert buyten uyt tot boven byden Haen.

Eens was de spil van't Cruys met onwêr krom gebogen (a)

Maer met een groot geluk den Haen niet af-gevlogen :

De pin stont winkel-haek, op't eynde hong den Haen,

Dat ider daer ontrent niet sonder vrees sag aen.

Geen uytstel is hier goet, den Haen die hong en dracyde,

En schôof allengskens voort, hoe wynig dat het waeyde :

De Heeren van de Stadt, ik meyn' de *Magistraet*

Met hunnen *Architect* (b), di houden samen raet.

D'een segt : verniw'et Cruys : wat valt daer op te slapen,

'T en sal ni rechter gaen met naer om-hoog te gapen :

Al stond'et in den steen meer als en twintig voet,

'T moet uyt-gebroken zyn ; geen toeven is hier goet.

Een ander segt hier op : De Stadt hêeft nog al schulden,

En brêekt men twintig voet, 't sal vóór geen dusent gulden

Wêer zyn gelijk het moet : en nog het Cruys vernieft ?

'Ken val ik daer niet in. Maer doet dat u belieft.

Daer't Yser is gekrokt vijlt dat maer in twee stukken,

En pallem't dit in een, ik meyn, 't sal seker lukken ;

En leg'ter banden om met spien wel versien :

Men sal het van om leeg nog vóór ciraet aen-sien.

Den *Architect* di segt : *Messieurs* laet my betyen ;

'T is seker dat w'hier in geen uytstel mogen leyn :

Ik sal, soo haest ik kan, met imant boven gaen,

En sien hoe 't is gestelt, en wat'er dient gedaen.

Hy nêemt met hem 'n en Smit, di, soo een ider merkte,

Sijn Ambacht beit verstont, en schier als *QUINTEN* werkte :

En die ook hêeft verdient, gelijk ik immers mijn,

Geset vóór d'ander Smit's, den Smit van 't Stadt te zyn.

Sy

(a) Anno 1692. (b) J. B. Bouvaert.

Sy hebben dan getwee dat reysken aengenomen,
 En zijn met goeden wint tot op het Cruys gekomen;
 Waer aen men geene breuk, of 't minste scheurken sag:
 'T was maer 'nen gèeven boog, waer d'oor de spil soo lag.
 Dan segt den *Architect*: si Meester, gy zijt wijser,
 Ten minsten in u Konst en kennis van het Yser:
 Ik bid u pyft eens wel, of gy niet dien boog,
 Als 't Yser root sau zijn, kont rechten wêer om-hoog.
 Bâ seker! segt den Smit, ik bid u, wilt eens letten,
 ('Tis hier soo hoog en smal) hoe imant hier kan setten
 Den Blaes-balk met de Smis; om dat te maken root;
 Mijnheer, vergev'et my, 'tgepeys is wat te groot:
 Want 't is onmogelijk. Maer *Bouvaert* hier wêer tegen:
 Al staen w' hier hoog en droog, wat is hier aen gelegen,
 Als ik u plaetse geef, een Stelling breet en stijf
 Di jaegt ook aen de Smits de vrees uyt Ziel en Lijf.
 En als de Stelling staet; dan konde licht versinnen,
 Hoe't Smisken dint gestelt, en hoe dat gaen beginnen:
 Dat is het grootste werk, dan is't al half gedaen.
 Den Smit segt: Ja dat's wel, Mijnheer, ik neem' het aen,
 De Stelling wordt gemaekt op groote swaer geverden,
 Met sperren nieuw en sterk, en suyver Denne-berden:
 Men siet in korten tyt dat folderken gerecht;
 En tot het minste stuk was spijker-vaft gehecht.
 Men licht v'oor eerst den Haen, om soo het Cruys t'ontlasten,
 Om dat dat groot gewicht daer geensins op en pasten:
 De smis is haest gerecht; men blaest dat 't yser gloeit,
 Terwijl sig menig man om op te rechten spoejt.
 De Spil staet weder regt op't sopken van den TOREN,
 Soo dat een ider siet dat 't is gelijk te voren:
 Men stijft terstont den stam met gèerden 't alle kant,
 Di worden vaft gemaekt met menig struyfen bant.

De Spien met geweld in d' oogen in-gedreven,
 Di schijnen op het Cruys een nieuw ciraet te geven:
 Een ider daelt wêer af: men laet de stelling staen,
 Di weder dinen moet tot 't setten van den Haen.
 Men hadde met Katrols dat stuk om leeg gelaten,
 Dat dan gedragen wirt d'oor ses à seven straten:
 Di wat gelesen had, di sey', maer niet van pas,
 Dat dat v'oor onse Stadt een Peert van Troijen was.
 Den Haen wort dan gebrogt in *Bouvaerts* nette wooning;
 Wiens Huys-vrau gaf terstont de dragers goej belooning.
 Het V'oor-huys is vol volk, en ook het groot Salet,
 Daer di vergulde Beest terstont was nêer-gelet.
 Men send om *Middelaer*, di ging gelijk den Trantel;
 En waer hy stont of sat, nooijt was hy sonder Mantel:
 Al moest hy op een leer somwijl heel uren staen,
 Ook met het heetste wêer, hy had den Mantel aen.
 Den Man hadt groot gelijk; 't en was ni sonder reën;
 M' had uyt di laken huyk twee solen uyt gesnèen
 Als s' aen de kap-stok hong: hierom heeft dag en nacht
 Den rug van *Middelaer* di sware Mantel-vracht.
 Syn amt was, v'oor de Stadt, daer 't noodig was vergulden:
 - Hy ley op heel den Haen in gaut by d' hondert gulden;
 Soo dat dat gulde kalf met kop en steert in 't ront
 Gelijk een groote Son daer in de kamer stont.
 De Faem had d'oor de Stadt de tyding uyt-geblasen,
 Waer op ook menig mens komt wonderlijk te rasen;
 Het alderslechtste volk dat gaet het meesten aen:
 Mits sy de Toren-spil van Haen berooft sien staen.
 Daer kwamen dagelijx vèel Heeren en Mevrouwen,
 Om dien grooten Haen eens van na by t'aenschauwen;
 En als de handeling aen 't gaut ni meer en let,
 Dan wort'er menig Kint met lach-mert op-gelet.

Daer naer met recht een Schalk met seelen wel gespannen,
Men set den Haen wêer op met groot gewelt van Mannen:

Dóor *Bouvaerts* wys beleyd't, en menig manne-kraacht,

Staet wederom den Haen op't Cruys in volle pracht.

Maer mits het beste gaut na menigte van jaren

Kan sijnen eersten glans en luytler niet bewaren,

Soo heeft men kortelinx alhier gehauden raet,

Wat dat in dit geval te ondernemen staet.

Want 't gaut is heel te niet door kragt der hagel-buyen,

Door heete Sonne-schyn, en vlagen uyt den luyen:

Daer by den Vlaemschen Wint, di ons geduerig kwelt

Heeft soo het gaut mismaekt, al of 't was af-gepelt.

Tot 't afdoen van den Haen di stelling wêer te maken,

Het gaut en arbyts-loon, dat doet het werrek staken:

Ook mits'er wynig volk tot klimmen is gesint,

Soo is 't dat hier den Raedt nog geen besluyt en vint.

'T is een-en-dertig Jaer, of daer ontrent geleden

Dat m' om de selve saek den Haen ook liet beneden;

Maer in de rekening daer siet men wat het gelt:

Soo, om den grooren kost, het wort dan uyt-gestelt.

Als 't Raedt is, haud men raedt aengaende ander lasten:

En siet, in *Junio* met ander Kermis-gasten

Soo is 'er in de Stadt een Duyts-man onbekent, (a)

Van jongs af, soo hy segt, het klimmen wel gewent.

Hy hoort in sijn logist van dat vergulden sproken,

En ook waerom dat werk, al is 't van noo' blijft steken;

En segt: Is't anders niet? *Gesels* / siet hier den *Han* /

Welch mit ein kleine kost al viel vergulden kan.

Ich weis een nieuwe wep' von schonder gold te machen /

Und sunder leiter gehn / wo niemand an sel rachen:

Ich wol das Kupffer-werck / soo's mich werd zu-gestehn /

Noch selber dese woch hinauf vergulden gehn.

Men

(a) Hy is genoemd Joannes Hermaling geboortigh van Reil aen den
Over-Moesel by Trarbach.

Men brengt hem op de plaets daer d' Heeren sig vergaren,

Di met een grooter saek al weder besig waren:

Hy segt wat dat hy kan, hy is hun willekom;

Mits hy soo veel wilt doen voor eene klijne som.

Want hy en vraegt ni meer als 36. gl.

Waer voor hy sal en wilt den heelen Haen vergulden,

Ook sonder imants hulp, hy voegt'er by nog meer:

Ook sonder stelling, ja selver sonder leer.

Wi schrikt niet als hy 't hoort? men segt: waer sijn u sinnen?

Y, Vrint! besiet het werk, eer gy het wilt beginnen:

Wilt gy voor sulke som gaen breken hals en been?

Of vallen in het spits van Yser-werk of Steen?

Wilt gy hier sijn tot spot van hondert duyzent Mensen

Di gèren sien wat nieuws, maer niemants doot en wensent?

Maer des al niet te min den Duyts-man nêem' het aen,

En segt dat al sijn werk di wêek sal sijn gedaen,

De wêek was dan al half. Men laet dan *Hans* betyen,

Nog nimant van de Konst en kan hem dat benyen,

Al sijn 't Vergulders selfs: want nimand is van sin

In dat gevaer te sijn voor soo een klyn gewin.

Al is hy niet te lang, sijn beenen sijn als sweepen:

Hy neemt een sijn, een tau, wat stokken en wat reepen,

En voorts wat noodig is, tabak en brandewyn;

Want 't schijnt dat sulke werk ni sonder dat kan sijn.

Een ider lagt met hem dat hy soo swaer gelaeyen

Daer mé na boven gaet, daer soo veel stormen waeyen.

En naer een wyle tijts men siet hem buyten uyt,

Daer hy niet eens verbaest, nog roept en singt en fluyt.

Hy klafert tot op 't Kruys, en sonder hulp van mannen

Gaet hy aldaer alleen een wonder Tente spannen,

Te weten om den Haen, niet voor den Sonne-schijn,

Maer om voor diên tyt van wint bevryt te sijn.

C

Hy

Hy doet daer dat hy moet om gront en gaut te leggen;
 'K en wete niet hoe veel, 'k en kan 't soo nau ni seggen:
 Hy daelt maer 's avonts af. Den tweeden dag daer naer
 Toont hy aen heel de Stadt, dat heel den Haen is klaer,
 Voor my mijn innig bloet verschôot als in mijn aders,
 Als ik hem klimmen sag op lijsten, steene bladers,
 En kneurren van arduyn; en altyt even staut:
 'K en kost ni blijven sien, soo seer was ik benaut.
 Ik heb daer naer gehoord van mijne wel-bekende,
 Hoe hy sijn werk voltrok, en hoe hy 't speeltjen ende.
 Hy doet de tent eerst af, dog alles sonder spoet;
 Want op den Hane-kop daer liet hy sijnen hoet.
 Als alles was om leeg, gaet hy wêr op-waerts stygen,
 En dat alleenlijk om sijnen hoet te krygen:
 Hy staet ook op den Haen, en maekt sijn flesken droog,
 En met 'nen draey of twee hy smyt het naer om hoog.
 Hy komt wêr op het Kruys, en speelt nog meer den koenen:
 En doet daer met gemak sijn kauffen uyt en schoenen,
 En smakt'se onder 't volk, en doet'er niwe aen,
 VVaer mé m'hem even kloek sag naer beneden gaen.
 Hy heeft voor al sijn moejt ni meer als vier pistolen:
 Het gelt is gau verdient, al blijft sijn konst verholen.
 Hy heeft ook lest vergult dat groot SALVATORS Beldt,
 Dat op de Koeppel daer soo konstig is gestelt.
 Pyft, eer hy ly' den gront, hoe hy 't heeft moeten boenen:
 Want 't was nog nooyt vergult, maer 't sag als uyt den groenen,
 De bollen di gy fiet op al de gèvels staen,
 Daer heeft den selven Hans het gaut ook op-gedaen.
 'Nen man plagt jarelijx, hoe dat het mogte waeyen,
 Het Vendel op den Haen voor klynen loon te draeyen:
 De waeg-hals dronk'er ook in ongestuymig wêr, (a)
 En smeet dan met 'nen swier de pint van boven nêr.

Maer

(a) Willem de Meyer.

Maer nimant naer sijn doot en socht dit ampt t'aenvêerden,
 Den korten levens draet was hun in grooter wêerden:
 Soo dat met die't begonst di konst ook is te niet,
 En 't is na dien tyt ook nimmermeer geschiet,
 Het was nog beter soo, als dat ik heb gelesen,
 Dat 't in *Canariën* de mode plagt te wesen,
 Dat imant, als men eerst een niwen Prins ontfong,
 Vrywillig onder 't volk, van eenen Toren sprong.
 Di dé dat om de Feest daer mede te vereeren:
 Maer als *Loyola's* Volk aldaer kwam beter leeren,
 En dat'er 't waere ligt van 't Rooms Geloof verschêen,
 Dan sag men dat wel haest di dolle vreugt verdween.
 Kom sit hier nevens my, en laet ons hier wat rusten,
 En met een vry gesicht een wynigh ons verlusten:
 Daer ligt de Stadt van Dort, en daer is Zirikzee;
 Dat wit, dat ginder blik, sijn duyten van de Zee.
 Siet nu de kimme ront soo verr' als d'oogen peylen;
 En schoon de Zee van hier is meer als dertien mylen,
 Nogtans met helder locht hêeft menig klaer gesicht
 Na VVest of naer Nord-west, getoont waer dat-se ligt.
 Daer legt den Gantenaer, en daer is Rupelmonde,
 En voorder naer Suyd-west, daer speurt-men Dendermonde:
 Hulst, Brussel, Rombaut (a), Lier; voorts van alle kant,
 Al wat verheven staet in KYERS Nederlant.
 Nu môogt gy waer gy komt, als eene Reyse spreken,
 Dat gy (maer segt niet hoe) véel plaetsen hebt bekeken,
 Véel Landen hebt gesien, al ging-de nooyt uyt 't Stadt:
 En acht hem niet te bot, di desen kwink-flag vat.
 Hier is den wijn verdient, da lustig eens gedronken:
 Ik hôop dat 't smaken sal, al is 't u niet geschonken.
 Wy drinken over-handt een kloexken vijf of ses,
 En maken bobbelijens in d'engde van de fles.

C 2

Wy

(a) S. Rombauts Toren is hoog 348 Voeten.

Wy hebben nog wat tijt: daer komt my iet te voren;
 Dat hier sau sijn gebeurt op Ons LI VRAUWEN TOREN:
 En mits wy byde sijn van't klimmen wijgig moe,
 En hier nu sitten nêr; ik bid u luyfert toe.
 'Nen Man di *Stoffel* hiet, di op den Byaert spêelde,
 En soo de Konst verstont, dat't geenen Mens vervêelde;
 Want dōor een handeling van menig soeten slag,
 Was't dat hy sijns gelijk of nooyt of selden sag.
 Eens als hy besig was met handen, hooft, en voeten,
 Soo komt hem menig Heer en Joffer heusig groeten:
 Sy wysen met hun handt dat hy wat stil sau staen
 Op dat hy hunne spraek in stilte sau verstaen.
 De Klokken swygen stil, maer hy was hert van hooren;
 Soo dat men met geschreew elkanderen moest hooren:
 Dat ambacht hêeft dat in; want dōor dat groot geklank,
 Soo wort den Spêel-man doof vōor heel sijn leven lank.
 Wi dat het is of niet, hy moet 'er aen gelooven;
 'Tzy Jan, of Peer, of Claes, den Toenaem wort den Dooven:
 Hy wort dat ongemak in't eerst soo niet gewaer,
 Maer al't gehoor is weg op tien of twalef laer..
 Het heel geselschap dan prijft sijne schoone konste;
 En hy van sijnen kant betoont sijn weder-jonste,
 En offert sijnen dinst, dat hy op dat getau.
 Een Liedt, dat hun belieft, met iver spelen sau.
 Sy waren van de Konst, en hadden Likens-boeken,
 Geschreven en gedrukt: en sonder lank te soeken,
 Sy toonen ook wat nieuws, dat pasten op de luyt,
 En kost ook sijn gespeelt op grover Klok-geluyt
 Hy liet op hun verfoek de groote bassen swygen:
 En d' ander waren bly; want vreesden ook te krijgen
 De kwael di *Stoffel* had. Hy spêelt het eerste liet;
 Men keert het blaeyken om, hy spêelt al wat hy siet.

Den

Den tijt gaet even voort: hy moest tot 's avonts spelen;
 Daer was ook anders niet dat d'Heeren kost vervelen
 Als dat sy moesten staen: hy spêelde naer de Konst;
 Sy schiten Daelders af, en loonen sijne jonst.
 De Joffers boven al, om *Stoffel* meer te prijsen,
 Di komen een-vōor-een hem dankbaerhyt bewijsen,
 En loonen sijne moest met Drink-gelt inder daet,
 Tot teeken hoe't Musiek aen hun ter herten gaet.
 En om nog meer en meer hun gunstig hert te toonen,
 Sy seggen hem de Stadt daer sy in Zeelant woenen:
 Besoekt ons, seggen sy, als't pas gêeft laet of vroeg,
 Sy noemen hem de Straet, en 't Huys, de Gulde Ploeg.
 Na langen wōorden-dinst, de Gasten zijn vertrokken,
 En *Stoffel* gaet wêer voort in't spelen op de Klokken:
 En docht al op dat Volk, en spêelde nog soo lank,
 Gelijk hem was belast, tot Sonnen onder-gank.
 Hy gaet di minsaemhyt wat voorder over-leggen,
 En docht, sy mynen 't stuk als sy 't soo dikwils seggen:
 Ja, segt, ik myn' het ook: soo haest het loof is groen,
 Schik ik na Middelburg een rijsken gaen te doen.
 April was kwalijk uyt, of hy begint te vragen
 Of dat op Middelburg gaet Koets of Kerr' of Wagen:
 En tot sijn groot geluk soo hoort hy aen de Kraen
 Dat hy nog in di wêek kan schêep na Zeelant gaen:
 Want dat'er lag een Schip, dat ginder Wijn moest halen;
 Soo dat hy vōor sijn vracht ni vêel en moest betalen:
 Hy nêemt d'occaf waer, en past ook op den dag,
 Dat 't Beurt-schip aen de Werf gereet ontlaeven lag.
 Men maekt de Kabels los, en't Schip begint te seylen,
 En doet op dag en nacht de rys van acht-tien mylen:
 Soo haest sy zijn in't Sas, men spant de Peerden in,
 Sy drijven sonder stroom vōorby Armuyden in.

Hy

Hy vraegt dan naer het Huys daer sijne Vrinden woonen;
 Den Schippers Knecht ga' mé om hem de straet te toonen;
 Hy fiet de gulde Ploeg, en wort gelijk ontitelt:
 'T was als een Princen hof; maer evenwel hy belt;
 Daer komt een Meysje vóor, di vraegt, wi hy moet spreken?
 Hy segt, ik ben den Man di over seven weken
 Ben hertelijk genooyt: 'tis daerom dat ik kom,
 En hooop aen heel het Huys te wesen willekom.
 De bodtschap wort gedaen, men géeft hem nette Muylen,
 Op dat hy in het Huys den vloer ni sau vervuylen:
 Mijnheer komt selver vóor, en vat hem met de handt,
 En segt: wéest wilkom Vrint, in't vrye Staten-landt.
 Men toont hem heel den Bau, en allen schêen hem wonder;
 Want waer hy wort gelyt, soo boven als van onder,
 'T was niet als Marmer-vloer: hy sag in elk Salet
 Een Clavesimbel-spel en Ure-werk geset.
 Men segt hem: Sa beproeft, en kiest u vergenoegen,
 Een groot of klyn Klauwier die't besten u sal voegen;
 Beliet wat dat u past, en daer het u staet aen,
 Daer sal ook desen noen vóor ons de Tafel staen.
 Hy kiest het grootste dan, en valt terstont aen 't spelen,
 De Jonkers komen by met Bassen en met Velen;
 De Joffers singen mé, Mijnheer slaet op de Luyt,
 En spēelde nu en dan een Airken op de Fluyt.
 Dat stont *Cristoffel* aen aldus den tijt te slijten;
 Maer eermen voordr gaet, soo komt'er wat t'onbijten:
 Den Klokke-man doet mé, en denkt, dat gaet hier wel,
 Soo wel getoeft te zijn by Sank en Snaren-spel.
 Daer word een poos gemaekt, men gaet een wynig treden
 Tot hulpe van de Maeg, en welvaert van de leden:
 Den jongsten Sôon van't Huys gaet met *Cristoffel* uyt,
 En draegt een korte Bus, en samen Saet en Kruyt.

Op

Op dat de wandeling hun niet en sau verdrîten,
 Dé Jonker uyt genucht niet als na Vogels schîten,
 Daer *Stoffel* liep na toe als 't Katje na de Muys;
 En kwamen by de noen seer wel geladen t'Huys.
 Het eten is gereet, de Gasten zijn geseten,
 Nog geene lekkerny was op den Dis vergeten:
 En als de Tafel was, soo 't schêen, nu op het lest,
 Dan ging 't na *Stoffels* sin nog wel het alder-best.
 Want soo de spijs wirt allengskens af-genomen!,
 Soo sag hy in de plaets gevulde Flellen komen
 Van dry-der-hande sôort, Spaens' Frans' en Rense Wijn:
 Hy docht van nu af aen in't Paradijs te zijn.
 Men doet een kort gelêes, daer nimant sig liet hooren,
 Di by de Geusen is mag hem daer in ni stooren:
 Elk bid op sijn manier; den Hoet wêer op-geset:
 En *Stoffel* sogt maer spel, en hiel van kort Gebet.
 Het Clavesimbel-tuyg dat wort na-by getrokken;
 Hy vint daer meer genucht als hier by groote Klokken:
 De Tafel wort verhen van menig Sangers Boek;
 Sy spelen al te gaer, of singen even kloek.
 Vóor al die drinken wilt, alleen met eens te lonken,
 VVord op den oogenblik den Roomer vol-geschonken:
 Geen wôort als naer de maet wort in di plaets gehoord;
 Al drinkt men hier of daer, het Spel gaet echter voort.
 Op't lest Mijnheer gebiet een schoon Santé te komen,
 En heeft-se van't Tailljoor vol VVijn in d'handt-genomen;
 En segt: Sa Vrindekens, een ider doet hier mé;
 En doet gelijk als ik, laet ront-gaen di *Santé*.
 Dat moet de welvaert zijn van *Willem* van *Oranjen*.
 Hoe? segt den dooven, hoe? wi is dat van *Arranjen*?
 Prins *Willem*, segt Mijnheer, di van het Staten-landt
 Stadt-hauder is gestelt, en haut den Tóom in d'handt.

Maer

Maer *Stoffel* segt hier op, mits rijkelyk beschonken,
 En onder ons gesêet, vóor't minst wel hallef dronken :
 VWat is dat vóor 'nen Prins? wat is dat vóor 'nen Griek?
 VWat is hy, Luterans, of Geus, of Catholiek!
 Men antwoort : Calvinist, gelijk den Princes Vader :
 De welvaert van dat Huys di gaet ons vri wat nader,
 Als aen een Brabants hert, of hêel de Spaense Kust :
 Sa Meeſter, drinkt met ons, en bent'er in gerust.
 Neen, segt den Klokke-man, Prins *Willem* van Oranjen ;
 Al was hy Koning zelfs van heel het Rijk van Spanjen,
 En hiel hy van *Calvien*, 'k en ſau het nog niet doen :
 Dat is heel Nêerlandt deur by Roomſe geen fatſoen.
 Bi Rôomsche, segt Mijnheer, dat is in Roomſche Steden :
 'T is hier in't Staten-lant, ſtelt u daerom te vreden :
 Hadt gy ons t'huys verſogt, wi hadden't toegestaen ;
 Al was het vóor den Paus, wi hadden't ôok gedaen.
 Je bent hier op den gront van vry-gevogte Landen,
 VVaer van Prins *Willem* hêeft het grôot beſtuur in handen :
 Di êere komt hem toe ; ſa *Stoffel*, doet dan mé,
 En ſtelt van wi-je wilt, ook in een nieu *Santé*.
Criſtoffel segt : Drinkt eerſt vóor *Carolus* van Spanjen,
 Men ſal daer naer dan ook ſoo veul doen vóor Oranjen :
 'T waer tegen mijn Geloof, dat ik ſoo ongetrau
 'Nen Calvinisten Prins hier mé vereeren ſau.
 Men hoort wel aen di Tael dat hy het niet ſal willen.
 En tracht op goej manier den dooven Man te ſtillen :
 Sijn vraag wort toegestaen ; men ſchenkt den rooden Wijn,
 Men roept : Dat moet tot hyl van Koning *Carel* zijn.
 Het groot Gelas gaet ront, en nimant ſprêekt'er tegen,
 En *Stoffel* boven al en liet ſig niet verlegen,
 Maer dé van d'eerſte mé met meerder ſmaek als dorſt,
 Om dat 't de welvaert was van ſijnen Spaensen Vorſt.

Als

Als dit nu was gedaen op't goet geluk van Spanjen,
 Dan drinkt men ſonder twiſt tot vóorſpoet van Oranjen :
 En *Stoffel* doet wêer mê : maer of hy't wêet of niet,
 Daer is geen eer, maer ſchandt aen *Carolus* geſchiet.
 Een Dogter vanden huys begint het hem te ſeggen,
 En hem ſijn miſverſtant op't breedſten uyt te leggen,
 En ſegt : wel Meeſter, hoe? bent gi dan ſoo verſeilt,
 Dat gi van deſe ſaak de gronden niet en peilt.
 Den Koning is veracht, en't hêeft aen u gelogen :
 Je mêent hem êer te doen, maer ſi je bent bedrogen :
 Want als gi op't geluk van uwen Koning drinkt,
 'T is ſeker dat den Wijn dan in u mage ſinkt :
 Als dan daer naer het glas was weder vol-gegoten,
 Hebt gi den tweeden teug daer boven op-geſchoten :
 Soo haelt Prins *Willem* êer, om dat hi boven ligt ;
 En Koning *Carel* ſchandt. Verſta-je dat bericht?
 Mejoffer, g'hebt gelijk, segt *Stoffel* ; en met eenen
 Hy roept : Sa *Willem* uyt ; en doet daer op de ſteenen,
 Ni ront maer ſtêers-gewijs, ſoo eertijts *Dirik* dé :
 Daer lag den ſchoonen vloer begaejt met di *Santé*.
 Het ſpel is nog maen half ; hy wilt het heel volmaken,
 En ſtêekt, om ook den teug van *Carel* uyt te braken,
 De vinger in de kèel ; en roept : Sa *Carel* uyt.
 Daer valt op *Willems* plas de geut met grof geluyt.
 Dan ſegt den Klokke-man : ſiet *Willem* van Oranjen,
 Ligt di nu niet verplet dóor *Carolus* van Spanjen?
 Het rôok wat vies vóor di ter plaets daer 't is geſchiet :
 Maer waerom hier gewalgt? mijn wôorden ſtinken niet.
 Sy prijſen d'aerdighyt van hem hier in bedreven,
 En ſeggen dat hy moet de Meysens drink-gelt geven.
 Dat ſal ik gèren doen, segt *Stoffel*, want gewis
 'K en doen hier geen verlies, om dat 't voor *Carel* is.

D

Men

Men nam de Boeken op, men ging in d'ander Kamer;
 Di, mits sy grooter was, tot spelen was bekwamer:
 Een ider droeg het sijn; men stoort de blijfchap niet;
 Nog nimant sprêekt'er af, of't niet en was geschiet.
 O ongemeene deugt geplêegt by Zeewse Geusen!
 Di moet tot spigel zijn ook selfs aen Religieusen:
 O schoon gevoegsaemhyt! die met beset gemoet
 Verdraegt een ongeval, dat haer een ander doet.
 Ik laet *Cristoffel* daer, sa laet ons gaen benêen;
 'T is lank genoeg gerust, nu kunnen wy wêer trêen:
 'T sal soo vijf uren slaen; kom ras beminden Vrint,
 Dat wy zijn in de Kerk, soo haest het Lof begint.
 Vrindinne, grooten dank vóor al di Geestigheden,
 Di gy my hebt getoont, en ook verhaelt op heden:
 Hoe kan't vergolden zijn? alleen uyt dankbaerhyt
 Blijf ik u, *Musa*, by tot dat de doot ons icheydt.
 Maer wiens Beldt is daer in Marber uytgehauwen?
 Is dat misschien den Man die eerst begoft te bouwen,
 Of di voltrokken hêeft den TOREN of de Kerk?
 En wat is dat Latijn, dat ik daer by bemerk?
QUINTINUS METSIUS den wêergaloosen Schilder
 Di is daer uytgebeldt. Hy was gelijk bezielder
 Van alles wat hy dé met sijn vernuft Pinceel,
 En gaf als't leven selfs aen Doek en vlak Panneel.
 'T was eerst maer eenen Smit: maer als by sijne sinnen
 Ging stellen om een Maegt tot Echte-staet te minnen:
 Dan hêeft de Trau-sucht hem soo-daniglijk bestiert,
 Dat hy van *Muliber* wel haest *Apelles* wierdt.

Connubialis amor de Mulibre fecit Apellem.

Ad vel illudebat CATSIUS.

Sic effectus Homo, qui fuit ante Deus.

Den

Den Geest, waer van het Lijf begraven ligt hier onder,
 Hêeft aen de volgend' Eew geschenen fulke wonder,
 Dat hem geen minder Graf en wierdt gewenst van steen,
 Als desen TOREN is: daerom zijn s'hier by een.

Quintino Metsijs, incomparabilis artis Pictori, admiratrix grataque posteritas Anno post obitum seculari c. 15. 100. XXIIX. posuit.

Leeger staet op eenen blauwen Serck:

*Sepulture van Mr. Quinten Matsijs, in sijnen tydt Gros-smit
 ende daer naer fameusen Schilder, stierf Anno 1529.*

Ik spreck van *QUINTEN* daer, si daer is van sijn werken,
 Daer ook den botsten Mens de Konst kan in bemerken:
 'T is over-levering dat dit kwam voor den dag
 Met anders geen getuyg, als maer den Hamer-slag.
 Gaet vry den Put eens ront, liet hoe dat is gedreven,
 Hoe rank staet ider Rank! 't schijnt dat de bladers leven;
 Al was't van Was gemaakt, 't en kost niet êelder staen,
 En nu 't van Yser is, en sal't ni ligt vergaen.
 Eer dat het nut gerief van Pompen was gevonden,
 Wiert daer met een Katrol het Water op-gewonden:
 Nu is den Put gedekt, en 't is ook beter soo;
 Want dat dit open-staet, is seker niet van noo'.
 Men leeft en m' heeft gehoord dat in verschyde Landen
 De Putten zijn vergift alleen door boose handen:
 Maer di hier water pompt mag seker wel gerust
 En koelen sijnen dorst, en wassen soo't hem lust.
 Dat Belt dat op het loof soo geestig staet verheven,
 Is van *QUINTINUS* handt soo konstig uytgedreven,
 Dat al de Konstenaers, ook van een ander Landt,
 Bekennen dat *MATSYS* daer-in de Kroone spant.

Men

Men toont ons binnen Gent 'nen swaren ys'ren folder,
 Door heel het Land vermaert, van krollen seker volder;
 Maer of men daer de Konst soo merkelyk in liet,
 Gelijk in QUINTENS werk, en wêet ik seker niet.
 Den Hemel moet den Man voor sijne moeite loonen,
 Ik sal U in de Kerk sijn Schilderyen toonen,
 Di ider een aenschaut met opgetogenthyt:
 Sa kom, het Lof begint, 't is seker meer als tyt.
 Hoe menig hooge Naeld is by d'Egyptenaren,
 Di niet als affchen dekt van over duyfent laren!
 En daerom is het schand al staen-se nog soo trots;
 Maer dese kost en pracht is heel ter eeren Godts.

DIT IS TOT VERMAECK VAN ALLE WEET-GIRIGE.

A P P R O B A T I E.

*Den TOREN beschreven in Dicht
 Die magh men geven in't light.*

D. K. U. K. D. B.



455f

7d

К. IX. б. 4. г. 30 (7633)

